

Polonijne Okienko na Świat (24/04/2026)

Świat

- Naukowcy odkryli, że ponad 3 tys. genów w mózgu działa inaczej u kobiet i mężczyzn, ale geny działające inaczej u obu płci znajdują się na 22 parach chromosomów, które są identyczne u każdego człowieka, a większości z nich nie ma na chromosomach płciowych (X i Y).
- Marynarka USA siłowo przejęła duży irański statek towarowy "Touska", który próbował ominąć amerykańską blokadę. Sprawdzana jest zawartość ładunku.
- Na Ukrainie zawaliła się część murów X-wiecznego zamku w Chocimiu, 1 z najpotężniejszych budowli obronnych w Europie Wschodniej, gdzie Polacy zwyciężali nad Turkami w 1621 oraz 1673.
- Notowania prezydenta Donalda Trumpa spadły do najniższego poziomu w jego drugiej kadencji, a Amerykanie coraz krytyczniej oceniają sytuację gospodarczą oraz prowadzenie wojny z Iranem – wynika z najnowszego sondażu NBC News Decision Desk. Dwie trzecie respondentów uważa, że kraj zmierza w złym kierunku.
- Japońska Agencja Meteorologiczna poinformowała o silnym trzęsieniu ziemi o magnitudzie 7,5. Władze wydały ostrzeżenie przed tsunami o wysokości do 3 metrów w prefekturach Iwate, Aomori i Hokkaido w północno-wschodniej części Japonii.
- Premier Izraela Benjamin Netanjahu potępił zniszczenie figury Jezusa przez izraelskiego żołnierza w południowym Libanie, podkreślając, że akt ten go zaskoczył i zasmucił. „Wyrażamy ubolewanie z powodu tego incydentu” - napisał na portalu X.
- Najbliższy szczyt przywódców Unii Europejskiej w stolicy Cypru może być przełomowy. Chodzi z jednej strony o presję na kraje członkowskie, by poparły reformy proponowane przez Komisję Europejską, a z drugiej strony – o wdrożenie zupełnie nowej (choć dyskutowanej od początku roku m.in. za sprawą Berlina) koncepcji Europy dwóch prędkości. Obie kwestie są ze sobą ściśle powiązane.
- Cypryjska prezydencja w Radzie UE ogłosiła, że 22 kwietnia państwa członkowskie powrócą do procedowania unijnej pożyczki dla Ukrainy w wysokości 90 mld euro. Chodzi o ostatni element, niezbędny do umożliwienia wypłaty wsparcia Kijowowi, który do tej pory blokowały Węgry.
- Grupa senatorów Demokratów wysłała list do szefa Pentagonu Pete'a Hegsetha, domagając się informacji na temat ofiar cywilnych wojny z Iranem oraz o działaniach, by zredukować ochronę cywilów. Politycy podali w wątpliwość czy siły USA prowadzą wojnę zgodnie z prawem konfliktów zbrojnych.

- Zefenski oświadczył, że Ukraina zakończyła naprawdę rurociągu Przyjaźń i może wznowić on działalność.
- W jedzeniu dla niemowląt marki HiPP w Austrii wykryto trutkę na szczury, co wywołało akcję wycofywania produktów ze sklepów w Czechach, na Słowacji, Węgrzech i we Włoszech.
- Wlk. Brytania, homoseksualny nauczyciel Jamie Varley oskarżony o zabójstwo w 2023 r. rocznego dziecka, Prestona, które adoptował ze swoim partnerem. Chłopiec został ciężko pobity i uduszony, miał ślady gwałtów, a wcześniej 3x trafił do szpitala z siniakami i złamaniami. Varley nagrał telefonem film, na którym widać, jak chłopiec przestaje oddychać. Dziecko trafiło do pary zaledwie 4 miesiące przed śmiercią, wg prokuratury był regularnie maltretowany i wykorzystywany.
- Trump ogłosił bezterminowe przedłużenie zawieszenia broni z Iranem przy jednoczesnym utrzymaniu blokady portów do czasu nowej irańskiej propozycji pokojowej.
- Irańskie media podały, że Iran odrzuca zawieszenie broni i będzie kontynuował działania "zgodnie ze swoim interesem". Ważny przedstawiciel irańskiego parlamentu opublikował wpis, że USA są stroną pokonaną, dlatego nie mogą dyktować warunków, a blokada morska nie różni się od bombardowań i wymaga reakcji militarnej.
- Dania do obrony powietrznej nie chce już Patriotów z USA. Wybrała francusko-włoskie SAMP/T NG koncernu Thales wraz z francuskimi radarami Ground Fire o zasięgu wykrywania 400 km.

Polska

- Od listopada 2026 założenie działalności gosp. będzie możliwe wyłącznie przez Internet, np. w aplikacji mObywatel. Przedsiębiorcy będą musieli korzystać z profilu zaufanego lub podpisu kwalifikowanego. Nowy system ma automatycznie wykrywać błędy we wnioskach i aktualizować dane bez udziału przedsiębiorcy. 1 wniosek wystarczy, by system sam powiadomił ZUS, urząd skarbowy oraz GUS.
- Abp Marek Jędraszewski na mszy na Jasnej Górze oskarżył rząd o chęć zmiany polskiej młodzieży w „bezwolną masę do pracy”, na wzór metod Hitlera i stwierdził, że część ludzi „poniewiera krzyż”, wpisując się w „tradycję sowietów i hitlerowców”.
- Składająca ślubowanie przed prezydentem RP sędzia TK, Magdalena Bentkowska, przyznała w TVP w likwidacji, że brała udział we wszystkich manifestacjach dotyczących reform wymiaru sprawiedliwości. - Sędzia tą wypowiedzią spowodowała, że zaistniała ewidentna podstawa jej wyłączenia de facto ze wszystkich spraw, w których mogłaby być rozstrzygana przez TK kwestia konstytucyjności ustaw sądowych z lat 2015-2023 - wskazał sędzia SN prof. Kamil Zaradkiewicz.
- 19 kwietnia mijają 83 lata od wybuchu powstania w getcie warszawskim. W południe pod Pomnikiem Bohaterów Getta na Muranowie odbyły się uroczystości rocznicowe z udziałem prezydenta RP, Karola Nawrockiego.
- Narodowy Marsz Życia przeszedł ulicami Warszawy. Uczestnicy marszu przeszli ulicami: Senatorską, Wierzbową przez Plac Marszałka Józefa Piłsudskiego, Królewską i Krakowskim Przedmieściem, a następnie wrócili na Plac Zamkowy. W chwili, gdy czoło Marszu znalazło się przed Pałacem Prezydenckim do uczestników wyszedł prezydent Karol Nawrocki. Zaznaczył, że Narodowy Marsz Życia jest „piękną inicjatywą, która pokazuje, jak zło można zwyciężać dobrem”.
- Wojsko właśnie otrzymało instrukcję od dowództwa, jak zbierać zużyte plastikowe butelki – dowiedział się portal Niezależna.pl. Do takiego absurdu i upokorzenia armii doprowadził sposób wprowadzenia systemu kaucyjnego przez rząd Donalda Tuska. Nie zgodzono się na wyłączenie Sił Zbrojnych z tych absurdalnych przepisów.

- Emmanuel Macron, prezydent Francji, złożył wizytę w Gdańsku, gdzie spotkał się m.in. z szefem rządu - Donaldem Tuskiem. Nie spotkał się jednak z prezydentem RP Karolem Nawrockim. Kancelaria Prezydenta informowała o chęci spotkania pana prezydenta Karola Nawrockiego z prezydentem Francji Emmanuelem Macronem. Organizatorem wizyty był rząd. Premierowi Tuskowi bardzo zależało na tym, żeby nie doszło do spotkania obu prezydentów. Dlatego naciskał na to, żeby wizyta odbyła się w Gdańsku, a nie w Warszawie.
- W poniedziałek w całej Polsce szpitale powiatowe rozpoczęły protest. W niektórych placówkach limity badań diagnostycznych na ten rok już zostały wyczerpane – mówił Prezes Powiatowego Szpitala w Aleksandrowie Kujawskim i członek zarządu OZPSP Mariusz Trojanowski. Szpitale, które biorą udział w akcji są oflagowane, personel nosi czarne koszulki. W placówkach wiszą plakaty z hasłem: „Szpitalne łóżko poczeka, choroba nie”.
- W każdej sprawie, gdzie w niższych instancjach orzeka się zakaz wykonywania zawodu a następnie dochodzi do uniewinnienia, osobę wcześniej objętą takim zakazem przywraca się do wykonywania zawodu. Nie budzi naszych najmniejszych wątpliwości, że, skoro sędzia Hubert Błaszczuk został uniewinniony, to nie utracił on nigdy statusu sędziego Sądu Rejonowego w Świebodzinie - piszą dla niezalezna.pl sędziowie Sądu Najwyższego w stanie spoczynku dr Konrad Wytrykowski oraz dr Jarosław Duś.
- Reprezentacja Polski kobiet w hokeju na lodzie pokonała Australię 5:0 w swoim inauguracyjnym meczu Mistrzostw Świata Dywizji IIA.
- Polski RADMOR oraz francuskie koncerny Airbus i Thales podpisały umowę w Gdańsku na wspólną budowę dla polskiej armii satelity geostacjonarnej. Zapewni bezpieczną, wytrzymałą i odporną na cyberataki łączność. Gdyński RADMOR, należący do Grupy WB, rozszerzy działalność o technologie kosmiczne.
- Ambasador Ukrainy w Polsce Wasyl Bodnar nie uważa Bandery ani Romana Szuchewycza za zbrodniarzy, zarzucił, że Polacy podchodzą ideologicznie do Wołynia, celowo tworzą negatywny wizerunek UPA oraz stwierdził, że debata o Wołyniu musi obejmować akcje odwetowe Polaków na Ukraińcach w 200 miejscowościach.
- Średnia płaca w sektorze firm w marcu 2026 wyniosła 9652 zł brutto - to roczny wzrost o 6,6%. Zatrudnienie w tym sektorze spadło o niemal 1%.
- Macron przebywając w Gdańsku wyjawiał, że omawiał z Tuskiem wspólne ćwiczenia wojskowe o charakterze nuklearnym. Rosja domaga się szczegółowych informacji dot. rodzajów broni.
- Afera Collegium Humanum. Rektor Paweł Cz. zeznał, że “dogadał się” z prezydentem Wrocławia Jackiem Sutrykiem ws. jego dyplomu MBA. Dostał za to fikcyjną posadę we Wrocławskim Parku Technologicznym, a Sutryk dzięki dyplomowi zasiadał w radach nadzorczych 3 spółek, gdzie zarobił pół miliona zł.
- Afera Zondacrypto: prezes Przemysław Kral jest nieuchwytny. Wirtualna Polska ustaliła, że od zeszłego roku uzyskał paszport Izraela. Kwota oszustw może sięgnąć pół miliarda zł, a liczba poszkodowanych nawet 30 tysięcy. Prowadzący śledztwo zrezygnował już pierwszego dnia. Służby wciąż nie dostały sygnału do przeszukań i zabezpieczenia dowodów.
- Sławomir Cenckiewicz nie jest już szefem @BBN_PL Oficjalnie dymisja to protest przeciwko działaniom rządu.

Australia

- Australia przedstawia nową Strategię Obrony Narodowej na 2026 rok, stawiając na drony, obronę przeciwrakietową i zdolności walki podwodnej. Rząd mówi o rekordowych inwestycjach i konieczności dostosowania się do zmieniającego się środowiska bezpieczeństwa, jednak opozycja zarzuca mu manipulowanie danymi i sztuczne zawyżanie wydatków. W tle narasta debata o roli USA, Chin w regionie Indo-Pacyfik.
- Niedawny sondaż Newspoll wykazał, że One Nation partia ma obecnie najwyższy odsetek głosów pierwszego wyboru w Queensland — 30 procent, wyprzedzając Partię Pracy (27 proc.) oraz Koalicję (23 proc.). Na początku lutego ogólnokrajowy sondaż Newspoll opublikowany przez „The Australian” wskazał, że partia uzyskała 27% poparcia w głosach pierwszego wyboru — mniej niż Partia Pracy (33%), ale wyraźnie więcej niż Koalicja (18%).
- W polskiej Ambasadzie RP w Canberze obowiązki Szefa Misji Chargé d'Affaires RP przy Wspólnocie Australijskiej objęła Pani Karolina Cemka, wcześniej Konsul Generalna RP w Barcelonie.
- Ben Roberts-Smith, najbardziej utytułowany żyjący żołnierz Australii, który został zatrzymany pod zarzutem popełnienia pięciu zbrodni wojennych, w tym morderstwa, podczas służby w Afganistanie — został zwolniony z aresztu i będzie odpowiadał z wolnej stopy.
- Siły zbrojne Filipin, USA oraz Australii rozpoczęły jedne z największych wspólnych manewrów w historii, które odbywają się na tle rosnących napięć w regionie Morza Południowochińskiego. W zaplanowanych na 19 dni ćwiczeniach bierze udział 17 tys. żołnierzy. Po raz pierwszy aktywnie uczestniczy w nich Japonia.
- Synoptycy ostrzegają przed jednym z najsilniejszych zjawisk El Niño w historii, co może przynieść ekstremalne upały i pożary w nadchodzących miesiącach.
- Australia ogłosiła ogromną inwestycję w wysokości 7 miliardów AUD w systemy zwalczania bezzałogowych statków powietrznych (C-UAS). Kontrakty na rozwój nowoczesnych laserowych systemów obronnych otrzymały lokalne firmy Aim Defence i Sypaq Systems.
- Opublikowane 21 kwietnia dane pokazują, że roczna inflacja w marcu 2026 r. wyniosła 3,1%. Jednocześnie trwają intensywne debaty nad wprowadzeniem 25-procentowego podatku na eksport gazu, co zdaniem rządu mogłoby zagrozić branży, ale jest wspierane przez Zielonych i niezależnych posłów.

Opracował:
Bogusław P.